

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Силабус навчальної дисципліни
«Етичні проблеми у фармації»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою Одеса, вул. Олексія Вадатурського, 37
Викладач (-і)	к.фарм.н., доц. Беляєва О.І. завідувач кафедри д.фарм.н., проф. Унгурян Л.М. ст. викладач Сушук Н.А.
Контактна інформація	E-mail: nataliia.sushchuk@onmedu.edu.ua - Сушук Наталія Анатоліївна; oksana.belyayeva@onmedu.edu.ua - Беляєва Оксана Іванівна; liana.unguryan@onmedu.edu.ua - Унгурян Ліана Михайлівна Очні консультації: з 14.30 до 16.00 кожного вівторка, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Онлайн - консультації: з 14.30 до 16.00 кожного вівторка, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber / Telegram (через створені у Viber / Telegram групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – взаємозв'язок та причини виникнення конфліктів ц сфері фармацевтичному бізнесі, методи їх подолання та мінімізації подій.

Мета дисципліни: формування знань щодо базових категорій етичних проблем у фармації, забезпечення майбутнім спеціалістам можливості якісного виконання функціональних обов'язків, підприємницької діяльності в умовах ринку, а також здійснення загального управління фармацевтичними підприємствами, оптовими фірмами та аптеками з різними формами господарювання, дотримуючись принципів етики та моральності.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Сприяти формуванню професійно необхідних знань, умінь та навичок відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики
2. Забезпечити теоретичною базою для подальшого вивчення інших фармацевтичних та економічних дисциплін навчального плану
3. Створити базу, яка визначає професійну компетентність та загальну ерудицію фармацевта.

Очікувані результати:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- Основні поняття професійної моральності та професійної етики.
- Значення етики і деонтології в формуванні особистості фармацевта.
- Базові поняття етики підприємництва.
- Морально-етичний кодекс підприємця.
- Інтелектуальні джерела комунікативних бар'єрів.
- Стадії розвитку конфлікту.
- Умови виникнення конфлікту.

Вміти :

- Пояснити соціальне значення фармацевтичної етики і деонтології.
- Дотримуватися алгоритму спілкування з пацієнтами, лікарями та колегами аптечного закладу
- Розкрити суть етичних критеріїв просування лікарських препаратів на ринок.
- Охарактеризувати особливості поведінки у конфліктній ситуації.
- Охарактеризувати технології виходу з конфлікту.
- Назвати загальні етичні принципи і правила спілкування фахівців фармацевтичної галузі.
- розуміти особливості психологічного «портрету» пацієнтів, впливати на характер комунікацій для належного здійснення медичної та лікарської допомоги.
- дотримуватися етичних принципів просування лікарських засобів, надання фармацевтичної інформації, належного спілкування з пацієнтами, колегами, лікарями; здійснення фармацевтичної опіки хворих.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема №1. Специфіка етичних та моральних проблем у фармації.

Тема №2. Основи професійних комунікацій.

Тема №3. Демотиваційні фактори в роботі. Стрес. Емоційне виснаження. Причини незадоволеності працею/місцем роботи.

Тема №4. Неетичні дії суб'єктів. Проблеми самолікування.

Тема №5. Складові корпоративної культури. Етапи впровадження. Проблеми на кожному із етапів впровадження корпоративної культури.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Тема 6. Обмеження в роботі колективу. Проблема адаптації нових та молодих спеціалістів
Тема 7. Бізнес етика.
Тема 8. Права та відповідальність фармацевтичних працівників.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Унгурян Л. М., Беляєва О. І., Вишницька І. В. та ін. Тексти лекцій з дисципліни «Етика та деонтологія у фармації». Одеса: ОНМедУ, 2020. 110 с.
2. Унгурян Л. М., Беляєва О. І., Вишницька І. В. та ін. Етика та деонтологія у фармації: практикум. Одеса: ОНМедУ, 2020. 45 с.
3. Унгурян Л. М., Беляєва О. І., Вишницька І. В. та ін. Етика та деонтологія у фармації: навч. метод. посіб. Одеса: ОНМедУ, 2019. 90 с.
4. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В. Етика ділового спілкування: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 344 с.
5. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів. навч. посіб. для студентів ВНЗ / за ред. Т. П. Яхно. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 175 с.
6. Sofronova I. V., Malyi V. V., Timanyuk I. V., Kobets M. N., 2015. Ethics and deontology in pharmacy: texts of lectures. Kharkiv: NUPh, 2015. 68 p.
7. V. V. Malyi, I. V. Timanyuk, Z. R. Safiulina, Ethics and deontology in pharmacy: meth. recom. for seminar classes. Kh.: NUPh, 2015. 50 p.
8. Pharmaceutical Law and Legislation: the textbook for applicants for higher education / A.A. Kotvitskaya, I.V. Kubarieva, A.V. Volkova et al. Kharkiv: NUPh: Golden Pages, 2019. 204 p.
9. Pharmacy Student Survival Guide, 2e/ Ruth E. Nemire, Karen L. Kier// -2019 UK
10. Mnushko, Z. N. Management and marketing in pharmacy. P. I. Management in pharmacy: Texts of Lectures / Z. N. Mnushko, I. V. Sofronova, I. V. Pestun. - Kh.: PH of NUPh, 2016. - 148 p.
- Pharmaceutical Law and Legislation: the textbook for applicants for higher education / A.A. Kotvitskaya, I.V. Kubarieva, A.V. Volkova et al. Kharkiv: NUPh: Golden Pages, 2019. 204 p.

Додаткова:

1. Світлична Є. І., Берестова А. А., Тележкіна О. О. Фахова мова фармацевта: базовий підруч. для студентів вищ. фармац. навч. закл. (фармац. ф-тів.) IV рівня акредитації. 2-ге вид., випр. та допов. Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2017. 312 с.
2. Котвіцька А. А., Чмихало Н. В. Ретроспективний огляд формування моральних принципів медичної та фармацевтичної етики. Менеджмент та маркетинг у складі сучасної економіки, науки, освіти, практики: матеріали II Міжнар. наук. -практ. Internet-конф. 27-28 берез. 2014 р. / НФаУ, м. Харків, 2014. С. 101-103.
3. Носик О. М., Буніна Г. Д. Вплив корпоративної культури на ефективність функціонування підприємства. Професійний менеджмент в сучасних умовах розвитку ринку: матеріали доп. ГУ наук. -практ. конф. з міжнар. участю, м. Харків, 3 листоп. 2015 р. Х. 2015. С. 22-23.
4. Фатєєва К.О., Смирнова О.В., Александрова О.О., Образенко М.С. Синдром «професійного вигорання» у працівників фармацевтичної галузі та основні підходи до його вивчення. Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини (для студентів та молодих вчених): наук. - практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 150-річчю з дня народження В. В. Вороніна. Одеса, 9-10 квітня 2020 року: тези доп. Одеса: ОНМедУ, 2020. С. 50.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Нормативно-директивні документи МОЗ України [Електронний ресурс]. -

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Режим доступу: /http:// mozdocs.kiev.ua

3. Журнал «Вісник фармації» -www.nbu.gov.ua/old_jrn/Chem.../index.html

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні практичні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у практичному занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з розв'язання практичних ситуацій з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 80% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

	понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.
--	--

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Політика щодо відвідування та запізень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.